

Ordføreren for forslagsstillerne (Skytte): Jeg skal tillade mig at foreslå lovforslaget henvist til det udvalg, der er nedsat angående lovforslaget om grundstigningsskyld.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om udlån til statshusmandsbrug m. m.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 2861; fremsættelsen findes i tidenden sp. 60).

Første næstformand (Arnth Jensen): Sammen med denne sag foretages den næste sag på dagsordenen, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om udlån til arbejderboliger på landet.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 2855; fremsættelsen findes i tidenden sp. 60).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Horn: Da mit partis ordfører, det ærede medlem hr. Larsen (Bjerre), ikke kan være tilstede, skal jeg tillade mig at anbefale lovforslaget om udlån til statshusmandsbrug. Det er både hensigtsmæssige og rimelige bevillinger, der her er tale om, og vi kan fra vor side anbefale lovforslaget til en hurtig og velvillig behandling i det høje ting.

Det samme gælder lovforslaget om udlån til arbejderboliger på landet. At der i indeværende og de kommende to finansår stilles yderligere 1 mill. kr. til rådighed til jordkøbslån og byggelån, finder vi er rimeligt. Det har jo vist sig, at der er større behov, end der har været midler til at dække, og jeg går ud fra, at det beløb, der nu stilles forslag om, 8,5 mill. kr., er et beløb, man er nået frem til på grundlag af de forskellige afslag, man har givet på andragender til amterne rundt omkring.

Jeg kunne dog ønske, at dette lovforslag fik en ganske kort udvalgsbehandling, idet der overfor mig fra forskellige steder i landet er fremdraget eksempler på, at denne lovgivning kan virke noget uheldigt, at den i visse tilfælde næsten tvinger borgerne til at være lovbydere. De ansatte beløb både for jordkøbslån og håndværkerudgifter ligger i underkanten af det, det er muligt at fremskaffe såvel jord som bygninger for, og det bevirker, at der i høj grad foregår, man

kan næsten kalde det handel under bordet, hvilket nok kan volde adskillige vanskeligheder både for sælgeren og køberen. Ikke mindst når den pågældende bygherre afhænder huset, opstår der komplikationer, som giver anledning til nye lovovertrædelser. Jeg vil bede om, at der i udvalget bliver lejlighed til at kigge lidt på dette forhold. Der er også tilfælde fra Aalborg amt, hvor husmandsbrugskommissionerne synes at have en særlig indstilling, som forekommer noget underlig i vor tid, og som nærmest tangerer herremandsvæddet; det var også ønskeligt at få kigget på dette forhold.

Jeg kan med disse bemærkninger anbefale også dette forslag til behandling og skal senere stille forslag om, at det underkastes en kort udvalgsbehandling.

Sønderup: Jeg kan på mit partis vegne tilsige velvillig medvirken til fremme af de lovforslag, som vi beskæftiger os med. Jeg er fuldstændig enig med den foregående ærede ordfører i, at der er enkelte af de satser, der er nævnt, navnlig i husmandsloven, som trænger til et nærmere eftersyn. Det, jeg i denne forbindelse tænker på, er de satser, der gælder for byggelånene. Jeg håber, at vi under udvalgsbehandlingen kan nå frem til enighed om de problemer, som man virkelig må indrømme foreligger i denne forbindelse.

Peder Jakobsen: Jeg skal også på mit partis vegne anbefale de foreliggende to lovforslag til velvillig behandling.

Når man har en lov om oprettelse af statshusmandsbrug, skal man selvfølgelig også stille de midler til rådighed, som er nødvendige, for at disse nye hjem kan oprettes. Efterhånden som priserne er kravlet opad, har man i det praktiske liv adskillige gange, når man skal købe noget god jord, været ude for, at jordkøbslånet faktisk har ligget for lavt, og derfor kunne vi fra vort partis side godt tænke os, at maksimum for jordkøbslånet blev forhøjet fra 15 000 kr. op til 18 000 kr.; for når man opretter nye brug, er det nødvendigt, at de bliver så store, at de faktisk kan hvile i sig selv. Man kan ikke komme udenom, at priserne på alting stiger, det gør også prisen på jord, der skal erhverves til dette formål, og derfor er jeg enig med de foregående talere, som har ønsket lovforslagene i udvalg for at se på i hvert fald dette spørgsmål.

Med hensyn til forslaget om udlån til arbejderboliger vil jeg gerne spørge landbrugsministeren, om man nu også kan bygge for de 14 500 kr. Jeg ved, at det selvfølgelig